

Parochiespiritualiteit

Jaargang 18 | nummer 2 | september 2022

Centrum voor Parochiespiritualiteit

Heyendaalseweg 300

6525 SM Nijmegen

Tel: 024 - 35 58 029

E-mail: cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

Website: www.parochiespiritualiteit.org

Verschijnt tweemaal per jaar

Volg ons

op Facebook

en op Twitter

IN DIT NUMMER

Podcast	2
Webinar	2
Bezinningsdag	2
Recensies	3
Leeswijzer	4
Toerusting	4
Missionaire parochie	4

Zwerver, bankzitter of volgeling

Afgelopen vakantie las ik het boek *Jezus volgen, Thuiskomen in tijden van angst* (2020) van Henri Nouwen. In het kader van de missionaire parochie spreken we vaak over 'leerling van Jezus zijn' en 'anderen uitnodigen om leerling van Hem te worden' (naar Mt. 28, 19-20). In dit boek gaat Nouwen in op een aantal aspecten van wat het betekent om Jezus te volgen. De opening van het boek vond ik sterk, daarom hier enkele gedachten uit deze Inleiding.

"Volg jij Jezus? Ik wil dat je eens goed in de spiegel kijkt en jezelf die vraag stelt. **Ben je een volgeling?** Ben ik er een?" (p. 15) Vaak zijn we echter volgens Nouwen meer een **'zwerver'** of een **'bankzitter'**. Zwervers zijn mensen die veel rondrennen, veel dingen doen, veel ontmoetingen hebben, druk zijn, hier en daar heen gaan, maar eigenlijk niet weten waarom ze het doen. Op een gegeven moment komen deze mensen op een punt dat ze doodmoe zijn. Dan zijn er ook de bankzitters. Mensen die zitten en niets doen. Ze worden nergens nog enthousiast van en hebben geen belangstelling meer voor dingen. Soms zijn er wel ontsnappingen, zoals bijvoorbeeld alcohol, drugs of - in deze tijd - internet, maar het maakt hen allemaal niets uit. Ook zij zijn op een gegeven moment moe.

Dan schrijft Nouwen: "In ieder van ons zit iets van de zwerver en iets van de bankzitter. [...] En in deze dodelijk vermoeide wereld stuurt God Jezus om de stem van liefde te laten weerklinken. Jezus zegt: **'Volg mij. Blijf niet rondrennen. Volg mij. Blijf daar niet zitten. Volg mij.'** De stem van de liefde is de stem die ons leven volkomen kan omvormen van dat van een zwerver of bankzitter tot dat van iemand met een richting en een doel." (p. 16)

Het lezen van dit boek hielp mij om aan het begin van dit studie- en werkjaar weer 'ja' te zeggen. 'Ja' tegen wat God van mij vraagt op dit moment: het werk, een opleiding, de zorg voor geliefden en naasten om mij heen. "Inzet is en blijft nodig", zei een oude pater me eens, toen ik zei dat ik zin had in "een rustig leventje zonder gedoe". Jezus navolgen: het is niet altijd de gemakkelijkste weg, maar het geeft uiteindelijk wel diepe vrede en vreugde in dit leven en het leven dat komt. (MS)

Podcast

“Heer, leer ons bidden”

‘Weg van de liturgie’ seizoen 2

“Heer, leer ons bidden.” Onder die noemer start in het najaar van 2022 een nieuwe podcast van KatholiekLeven.nl en het CPS. Deze podcast is seizoen 2 van de podcast ‘Weg van de liturgie’. De vaste gasten uit het eerste seizoen keren terug: Samuel Goyvaerts, docent liturgie en sacramenten aan de Tilburg School of Catholic Theology, en Arjen Bultsma, pastoor in Bolsward en vicaris van het bisdom Groningen-Leeuwarden.

De samenstellers van de podcast zeggen over deze nieuwe afleveringen: “Misschien zijn mensen bekend met bidden, misschien ook niet. Hoe dan ook: er is altijd meer te leren en te ontdekken. Gebed kan je leven veranderen. **In deze podcast nemen we je mee in de rijke gebedstraditie van de katholieke Kerk.**”

“Heer, leer ons bidden”, is de vraag die de leerlingen aan Jezus stelden (Lc. 11). Blijkbaar was het voor hen ook niet zo gemakkelijk om te bidden, terwijl ze toch met Jezus leefden. In de eerste aflevering introduceren de sprekers de onderwerpen uit de serie, waaronder bidden vanuit de Bijbel en bidden tot de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Bidden met Maria en de heiligen en ook zegeningen komen aan bod. In de eerste aflevering wordt een ‘gebedsmatrix’ geïntroduceerd die de samenhang laat zien van persoonlijk en gemeenschappelijk gebed en vrij gebed en vaste gebeden.

‘Weg van de liturgie’ seizoen 1 over de Eucharistie

In het eerste seizoen van de podcast ‘Weg van de liturgie’ verschenen zeven afleveringen over **het vieren van de eucharistie**. Deze reeks is te vinden via katholiekLeven.nl, op Soundcloud en in andere podcast-apps.

Webinar

Catechese in de missionaire parochie Lezing over het nieuwe Directory for Catechesis (2020)

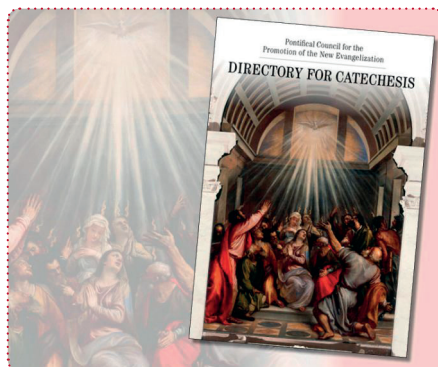
Donderdag 27 oktober 2022 via Zoom

De recente belangstelling voor parochiële evangelisatie is niet zozeer een overlevingsstrategie van de Kerk, maar veel meer de herontdekking van haar fundamentele opdracht. De Kerk bestaat om de ‘blijde boodschap’ van Jezus te verkondigen, en om mensen in relatie te brengen met God, met Jezus Christus.

Dit besef heeft grote gevolgen voor de catechese, wat nadrukkelijk om een missionaire houding vraagt. Om te laten zien wat ‘missionaire catechese’ inhoudt en hoe het eruit ziet, heeft de Pauselijke Raad ter Bevordering van de Nieuwe Evangelisatie een nieuw *Directory for Catechesis* (Directorium voor de Catechese, 2020) geschreven. Het document is voornamelijk alleen in het Engels verkrijgbaar. Dit directorium is vooral geïnspireerd door *Evangelii gaudium* (2013) van paus Franciscus en het reikt richtlijnen aan voor de catechetische praktijk in heel de wereldkerk.

Tijdens dit webinar zal CPS-stafmedewerker Tim Schilling de inhoud van het document toelichten. Daarna is er ruimte om met elkaar uit te wisselen.

**Donderdag 27 oktober 2022
van 15.00 - 16.30 uur via Zoom.**

Anmelden kan via parochiespiritualiteit.org (onder ‘agenda’ vind je de bijeenkomst). Je krijgt dan een Zoom link voor de bijeenkomst toegezonden.

“Het is nodig dat catechese de nieuwe evangelisatie dient, opdat iedere persoon toegang heeft tot Christus”
Directorium, 48.

Bezinningsdag

Luisteren

10 december 2022

De Advent is de voorbereidingsperiode op het feest van Kerstmis: we maken ons klaar om Jezus Christus (opnieuw) te verwelkomen in ons leven. Een belangrijk punt, als je iemand wil verwelkomen of ontvangen, is om naar diegene te luisteren. Velen vinden het echter lastig om te luisteren: naar zichzelf, naar elkaar en ook naar God. Het is één van de redenen waarom we geen verbinding ervaren met anderen. De inleider van deze bezinningsdag, **Gabriella Buirma-Rieu**, zal ons deze dag helpen om bewuster en beter te leren luisteren.

Ze schrijft: “Luisteren lijkt zo gemakkelijk. Gewoon je mond houden, wachten tot de ander uitgepraat is en weer doorgaan met waar je gebleven was of, in het gunstigste geval, verder gaan met waar je aan denkt op basis van wat gezegd is. Toch is dit geen echte dialoog. Er is geen verbinding, laat staan wederzijds begrip. Echt luisteren kost ons wat, en méér dan we denken. Het kan zelfs ‘pijn’ doen. We gaan het proces onder de loep nemen en er praktisch mee aan de slag. Waarom? Omdat de kans bestaat dat we net zo naar God luisteren, als we ook naar elkaar en naar onszelf luisteren.”

Gabriella Buirma-Rieu is gefascineerd door alles wat met communiceren te maken heeft (stem, spraak, taal, luisteren). Ze is logopediste en werkt als spreek-, presentatiecoach en Verbindend Coach op basis van Geweldloze Communicatie.

Het programma van de dag is als volgt:

- 9.30 uur: Mogelijkheid om deel te nemen aan de Eucharistieviering in de Sacramentskerk
- 10.00 uur: Inloop met koffie en thee
- 10.30 uur: Inhoudelijk programma
- 12.30 uur: Afsluitend gebed
- 12.45 uur: Lunch
- 13.30 uur: Afsluiting

Locatie: de tuinzaal van Klooster Brakkenstein, Heyendaalseweg 300, Nijmegen.
Gevraagde bijdrage: € 15 inclusief koffie/thee, lunch (s.v.p. het bedrag vooraf overmaken op NL 30 INGB 0000 118 111 o.v.v. 10 december 2022 en uw naam).
Aanmelding graag vóór 3 december 2022 via: cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

Recensie

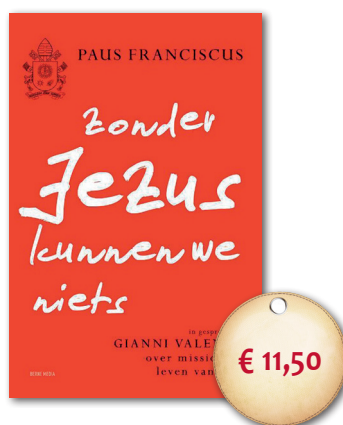
Gesprekken op maandag over de sacramenten (2022)
Vonne van der Meer met Nico de Gooijer

Als parochiepriester heb ik nogal wat mensen ontmoet met basisvragen over het katholieke geloof en de Kerk. Daarvoor hadden we de geloofscursus, maar menigeen wilde daarnaast wat extra lezen – zeker bij bekeerlingen kan de honger groot zijn. Ik had weinig in de aanbieding. Auteurs als Chesterton, Lewis en Hahn zijn me te victorieus en opdringerig. *Katholicisme voor dummies* is heel informatief, maar geen leesboek. *Word toch katholiek* van Monic Slingerland, zelf een bekeerling, is heel geschikt, maar alleen nog tweedehands verkrijgbaar. Het ideale boek heb ik kortom nog niet gezien, maar nu is er iets moois verschenen: *Gesprekken op maandag - Over de sacramenten* (Atlas Contact) van schrijfster Vonne van der Meer.

Van der Meer, zelf een 'nieuwe katholiek', wilde tijdens het schrijven van een roman weten hoe een ziekenzalving verloopt, en vroeg dat aan een priester die ze kende: Nico de Gooijer (1930-2019). Daarop volgden gesprekken over alle zeven sacramenten, en die zijn met enige vertraging uitgegeven. De Gooijer legt uit wat een sacrament überhaupt is, en vertelt over de herkomst, betekenis en toediening van elk sacrament.

Van der Meer stelt daarbij allerlei vragen die ook bij nieuwsgierige gelovigen en ongelovigen kunnen opkomen. Voor de beantwoording put De Gooijer uit zijn rijke ervaring en persoonlijke opvattingen. De heldere benadering van Van der Meer zorgt voor een laagdrempelige introductie op een niet eenvoudig, maar essentieel deel van de katholieke leer en praktijk. Het boek leent zich goed voor lezing en bespreking in de parochie. (JS)

Recensie

Zonder Jezus kunnen we niets (2020)
Paus Franciscus in gesprek met Gianni Valente over missionair leven vandaag

Op het CPS zijn we altijd blij met media (publicaties, podcasts, filmpjes...) die kort en levendig een geestelijk thema toelichten, want mensen hebben hulp nodig om spirituele begrippen toe te passen. Zo'n welkom hulpmiddel is *Zonder Jezus kunnen we niets* (Berne Media). Dit interview met paus Franciscus gaat over 'missionair leven', een begrip dat onmisbaar is bij de vernieuwing van de parochie.

Waarom het boek zo heet, wordt meteen duidelijk met de eerste uitspraak van de paus: "De vreugde van het verkondigen van het Evangelie schittert altijd tegen een achtergrond van dankbaarheid. Het is een genade waarom wij altijd moeten vragen." Met andere woorden, onze geloofsverkondiging drukt onze dankbaarheid uit voor alles wat we van God ontvangen hebben: voor het leven en voor de reddende werking van God in ons leven. Zelfs de vreugde die we voelen is een geschenk van God! En als wij dit niet voelen, dan kunnen wij - of eigenlijk moeten wij, zegt de paus - God om deze vreugde vragen. God wil dat wij gelukkig worden.

Volgens de paus slaagt de missie niet door de wilskracht en strategische planning van de gelovigen, maar door de aantrekkingskracht van God zelf. Juist de schoonheid en goedheid van God mag de Kerk aan de wereld laten zien. Dit doen we door Jezus' werk liefdevol voort te zetten onder leiding van de heilige Geest. Koop dit boek en proef de vreugde! (TS)

Recensie

Leren bidden om te leren beminnen (2021)
Jacques Philippe

We weten allemaal dat het goed is om te bidden, maar hoe bid je? En hoe ga je daar meer naar verlangen? Dit boek legt de focus op het persoonlijke gebed. De Franse retraitepriester Jacques Philippe neemt je in dit boek bij de hand, zodat je (meer) 'smaak krijgt' om te bidden. Enkele citaten uit de Inleiding:

"Iemand plezier in bidden laten beleven, en iemand helpen zich te blijven inzetten op deze soms moeizame weg, is het mooiste geschenk dat je kunt geven."

"Een liturgisch en sacramenteel georiënteerd leven dat niet door een persoonlijke ontmoeting met God wordt gevoed en niet daarop gericht is, kan saai en onvruchtbaar worden."

"De wereld van vandaag heeft het meest behoefte aan gebed. Vanuit gebed ontstaan alle vernieuwingen, alle ingrijpende en vruchtbare genezingen en veranderingen die we onze samenleving eensgezind toewensen. Onze aarde is heel ziek en alleen het contact met de hemel kan haar genezen. Het nuttigste wat de Kerk van nu kan doen, is mensen laten inzien dat zij ernaar hunkeren om te bidden en hun leren hoe dat moet."

Dat laatste is precies wat Philippe in dit boek doet: je helpen om met vallen en opstaan te leren bidden. Mooi zijn de passages over Gods aanwezigheid in de natuur, ons binnenste, in Zijn Woord. Het boek sluit af met praktische en nuchtere tips voor het persoonlijk gebed. Daarvan kun je meenemen wat in jouw levensfase goed is voor jou en resoneert in je binnenste. Wat mij betreft, een boek om elke vijf jaar opnieuw te lezen. (MS)

Leeswijzer

'Als God renoveert' (2022)

Missionaire kerk: meer dan parochie alleen

Dit voorjaar verscheen de Nederlandse vertaling van het nieuwe boek van de Canadese priester fr. James Mallon *Missionaire kerk: meer dan parochie alleen*. Het boek is de opvolger van zijn boek *Als God renoveert, De parochie van onderhoud naar bloei* (2019). De titel van het boek geeft meteen aan wat hij met dit boek beoogt: een missionaire omslag van parochies kan alleen op lange termijn vrucht dragen als de bisdommen waarin deze parochies zich bevinden, dit proces actief ondersteunen. Het nieuwe boek is met name bedoeld voor verantwoordelijken van parochies en bisdommen. Om het lezen van het boek en het gesprek hierover te stimuleren heeft het CPS een **Leeswijzer** ontwikkeld, waarmee het boek in **vijf bijeenkomsten** besproken kan worden.

Het boek is één groot pleidooi om alles in onze parochies en bisdommen af te stemmen op de missie van de Kerk, om mensen te helpen om leerlingen van Jezus te worden (Mt. 28, 19-20). In dat licht komen in de vijf bijeenkomsten de vijf hoofdonderwerpen van het boek aan de orde: **visie, structuur, leiderschap, cultuur en strategie**. Wil een parochie of bisdom meer missionair worden, dan is het nodig om stap voor stap aan deze zaken - die veelal niet zichtbaar zijn - te werken. Als deze ondergrond goed is, kunnen daarop programma's, cursussen en 'best practices', die veelal wel zichtbaar zijn, beter groeien. Kortom, vernieuwing van een parochie of bisdom kost tijd, maar het loont de moeite, gezien de getuigenissen van over de hele wereld en ook uit Nederland.

Het boek is te bestellen via de webwinkel op parochiespiritualiteit.org Via deze website is ook de Leeswijzer (digitaal) te vinden. Een papieren versie van de Leeswijzer is (gratis) aan te vragen via: sss.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

Toerusting

Doopsel in leer en praktijk van de Kerk Presentatie in Wageningen

Wanneer mensen bij een parochie vragen om het doopsel - voor zichzelf of voor een kind - is dit een kans voor de parochie. Mensen staan op dat moment open voor wat de Kerk te vertellen en te bieden heeft. Als een parochie het goed aanpakt, kunnen mensen geïnspireerd en gemotiveerd worden door deze ontmoeting(en) en voorbereiding op het doopsel. Idealiter groeien zij tijdens het voorbereidingstraject niet alleen in hun kennis van wat het doopsel is en hoe de doopviering in elkaar zit, maar ook in relationele en spirituele zin.

Tijdens deze presentatie verkent **Tim Schilling**, stafmedewerker van het CPS, met u de pastorale mogelijkheden. Hij stelt het doopsel voor in het licht van de Bijbel en de leer van de Kerk, en gaat daarna in gesprek met u over hoe de voorbereiding op het sacrament meer missionair en inspirerend kan worden.

De presentatie is bedoeld voor diegenen die anderen voorbereiden op het sacrament van het doopsel (werkgroepen doopselvoorbereiding), pastorale beroepskrachten, en allen die belangstelling hebben voor dit sacrament.

Wanneer? **Woensdag 16 november 2022 van 20.00 tot 22.00 uur.**

Locatie: Z. Titus Brandsmakerk, Bergstraat 17, 6701 AB Wageningen
Aanmelding graag vóór 12 november via: cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

Missionaire parochie

Ontmoetingsdag Missionaire Parochie 25 maart 2023 te Veenendaal

Reserveer deze datum alvast in je agenda: zaterdag 25 maart 2023, open voor alle geïnteresseerden. De bijeenkomst vindt plaats op evenementenlocatie 'De Basiliek'. De dag loont het meeste indien je met een groep uit je parochie of geloofsgemeenschap deelneemt.

Voor meer informatie en aanmelding: missionaireparochie.nl

'Preektraining' voor pastoraal werkenden 26 en 27 januari 2023 te Helvoirt

Eén van de waarden van de missionaire parochie is om inspirerend te preken. De vraag is hoe we de mensen - parochianen en mensen die 'toevallig' in vieringen komen - kunnen bereiken met de Bijbelse boodschap. De training '**Preken is prachtig**' gaat uit van preken van hart tot hart: vanuit het hart van het goddelijk Woord, via het hart van de prediker naar het hart van de hoorder.

De training is bedoeld voor priesters, diacons, pastoraal werkers/-sters, die regelmatig een homilie/preek en/of een overweging verzorgen. De training wordt gegeven door predikant **Ron van der Spoel** (zie jethrofoundation.com).

Marjo Hoogenbosch, pastoraal werker nam in mei 2022 aan de training deel: "De preektraining heeft mij duidelijke handvaten gegeven voor het voorbereiden van de preek. De methode zorgt voor ordening in de veelheid aan materiaal die een tekst én de actualiteit bij mij kan oproepen. Het helpt mij keuzes te maken daarin. Het geeft mij rust en vertrouwen in de voorbereiding. En dat komt terug in de viering. Ik sta er nu steviger, met meer plezier, overtuiging en enthousiasme."

Voor meer informatie en aanmelding: parochiespiritualiteit.org